

- Stručnjaci kao uvjet sposobnosti u postupcima javne nabave
- ESPD – primjena u praksi
- Samokorigiranje gospodarskog subjekta
- Dokazivanje pravnog interesa kod žalbe na dokumentaciju o nabavi
- Sustav javne nabave u Bosni i Hercegovini

STRUČNJACI KAO UVJET SPOSOBNOSTI, ESPD, SAMOKORIGIRANJE

– primjeri iz prakse

RIJEČ UREDNIKA

Završeni su ljetni praznici i vratili smo se užurbanoj svakodnevnicu. U mislima se vrti pitanje što sljedeće trebam uraditi? Opustite se, uzmite i pročitajte Bilten javne nabave u Republici Hrvatskoj. Nastavili smo s objavom članaka kojima nastojimo olakšati rad naručiteljima i ponuditeljima u sustavu javne nabave.

Pred Vama se nalazi petnaesti broj Biltena. U ovom broju Biltena obrađene su sljedeće teme:

Stručnjaci kao uvjet sposobnosti u postupcima javne nabave. U postupcima javne nabave (male i velike vrijednosti) često se, kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti, zahtijeva od gospodarskih subjekata da raspolažu ljudskim resursima (stručnjacima) čije je iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi. U članku se navode primjeri iz prakse vezani za angažiranje stručnjaka u postupcima javne nabave kroz uvjete sposobnosti.

Europska jedinstvena dokumentacija o nabavi (ESP) – primjena u praksi. Iako je ESPD u svakodnevnoj primjeni u sustavu javne nabave, problemi su s tim u vezi česti i raznovrsni, a pogreške u primjeni javljaju se kako na strani naručitelja, tako i na strani gospodarskih subjekata. Na strani naručitelja događaju se pogreške u fazi izrade dokumentacije o nabavi, odnosno e-ESPD zahtijeva kao njezinog sastavnog dijela, ali i u fazi pregleda i ocjene ponuda. Na strani gospodarskih subjekata najčešće se događaju pogreške u fazi pripreme ponude, odnosno sastavljanja e-ESPD odgovora. U ovom broju Biltena prikazani su najvažniji primjeri iz prakse vezano za primjenu ESPD-a, kako bi se u budućnosti smanjile pogreške ili nedoumice. Osim prakse, pojašnjava se što je ESPD, koji je njegov sadržaj te kojim je propisima reguliran. Također, u članku je obuhvaćena i praktična primjena EOJN-a RH.

Dokazivanje pouzdanosti gospodarskog subjekta – tzv. samokorigiranje. U ovom broju Biltena obrađuje se mogućnost dokazivanja pouzdanosti gospodarskog subjekta kod kojeg su ostvarene određene osnove za isključenje iz postupka javne nabave, uz navođenje relevantnih praktičnih primjera.

Dokazivanje pravnog interesa kod žalbe na dokumentaciju o nabavi. Pravni interes je opća procesna pretpostavka i mora postojati u svakom postupku, a tijelo koje vodi postupak na njega uglavnom pazi po službenoj dužnosti. Autor se u članku bavi pravnim interesom u žalbenom postupku u javnoj nabavi, a posebno u odnosu na žalbu na dokumentaciju o nabavi ili na izmjenu dokumentacije.

Sustav javne nabave u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina je uspostavila sustav javne nabave započela prije 15 godina. U ovom članku predstavlja se kratka analiza sustava javne nabave u BiH koji je još u procesu stvaranja i razvoja. Članak je namijenjen svim naručiteljima koje zanima kako izgleda sustav javne nabave u zemljama u regiji te ponuditeljima koji dostavljaju ponude.

U ovom broju imamo novu autoricu: Ilma Mehić – Jusufbašić, dipl. iur., predsjedavajuća Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine. Novi autori uvijek sa sobom donose drugačije poglede na tematiku i omogućuju razvoj Biltena. Novoj autorici zahvaljujemo na uloženoj trudu i suradnji.

Temporis savjetovanje d.o.o. iz Zagreba izdavanjem ovog Biltena, kao i izdavanjem ostalih Biltena, propagira niz vrijednosti za koje smatramo da trebaju naći mjesto u poslovanju svakog obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi. Nadamo se kako će Vam sadržaj ovog Biltena pomoći u svakodnevnom radu te olakšati upravljanje javnom nabavom.

Slobodno nam pišite na e-mail: bilten@temporis.hr o novim temama i problemima o kojima želite čitati u stručnim člancima.

Zagreb, rujan 2019.
Uredništvo Biltena

IMPRESUM

GLAVNI UREDNIK

Glorija Raguž Blažević

IZVRŠNI UREDNIK

Zoran Blažević

UREDNIŠTVO

Glorija Raguž Blažević, Zoran Blažević

SURADNICI/AUTORI

Glorija Raguž Blažević, Zoran Blažević, Sanda Božičević, Maja Belošić, Miljenko Cvitanović, Marija Cvrle, Nina Čavlina-Zrinščak, Nina Čulina, Martina Franković, Ivančica Franjković, Predrag Jovanović, Martina Juričić, Ivan Klešić, Ante Loboja, Maja Lesković, Mihaela Matokanović Džimbeg, Aleksij Mužina, Mislav Polić, Siniša Radaković, Marijana Raguž, Estera Rakić, Anđelko Rukelj, Daliborka Srečković, Valentina Turkalj, Mario Turković, Zoran Turuk, Saša Varinac, Tomaž Vesel, Zoran Vučić, Kristina Zovko, Ivan Žilić, Lidija Žunić.

DIZAJN: Iva Denona Vusić

LEKTURA: dr. sc. Boris Beck

TISAK: Denona d.o.o., Zagreb

IZRADA WEB-SUSTAVA: Perpetuum.hr

IZDAVAČ: Temporis savjetovanje d.o.o., Kutnjački put 2a, 10000 Zagreb

UPRAVA: Zoran Blažević i Glorija Raguž Blažević

TEMJELJNI KAPITAL: 20.000,00 kuna, uplaćen u cijelosti

MBS: 080845415

OIB: 80885983918

IBAN: HR53 2340 0091 1106 1551 9, Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb

T: +385 (0)1 6431 871

T: +385 (0)1 6431 872

F: +385 (0)1 6431 870

E: info@temporis.hr

Bilten javne nabave u Republici Hrvatskoj, ISSN 1849-9376 (Online)

ISSN 2459-5829 (Tisak)

SADRŽAJ

1	STRUČNJACI KAO UVJET SPOSOBNOSTI U POSTUPCIMA JAVNE NABAVE	7
1.1	Uvod	7
1.2	Uvjeti sposobnosti i primjena načela javne nabave	8
1.2.1	Odredbe dokumentacije o nabavi koje propisuju dokazivanje uvjeta sposobnosti moraju osigurati gospodarskim subjektima mogućnost pristupa i sudjelovanja na tržištu (postupku javne nabave) pod jednakim uvjetima	8
1.3	Dokumentacija mora biti jasna, precizna i nedvojbeno	10
1.3.1	Dokumentacija nije jasna – dokazivanje uvjeta sposobnosti u slučaju zajednice ponuditelja	10
1.3.2	Uvjet sposobnosti kontradiktoran – nezakonita dokumentacija o nabavi	11
1.3.3	Naručitelj pogrešno upućuje na ispunjavanje ESPD obrasca u dijelu koji se odnosi na angažman tehničkih stručnjaka i njihove obrazovne i stručne kvalifikacije	13
1.4	Uvjeti sposobnosti moraju biti razmjerni predmetu nabave	14
1.4.1	Uvjet završenog sveučilišnog studija za dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti stručnjaka može biti opravdan	14
1.4.2	Uvjeti sposobnosti moraju biti razmjerni predmetu nabave – ključni elementi zelene javne nabave	17
1.4.3	Smije li naručitelj zahtijevati raspolaganje stručnjakom za zelene postupke javne nabave koji posjeduju certifikat iz područja javne nabave	18
1.5	Minimalna razina tehničke i stručne sposobnosti vezana za angažirane stručnjake	20
1.5.1	Dokazi tehničke i stručne sposobnosti moraju biti razmjerni predmetu nabave, odnosno naručitelj može tražiti minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi	20
1.5.2	Naručitelj ne može kao uvjet, odnosno minimalnu razinu tehničke i stručne sposobnosti, zahtijevati da gospodarski subjekt ima zaposlenog stručnjaka	23
1.5.3	Naručitelj ne može kao uvjet, odnosno minimalnu razinu tehničke i stručne sposobnosti, zahtijevati da ponuditelj mora imati na raspolaganju dovoljan broj zaposlenika	24
1.5.4	Je li naručitelj obavezan tražiti sve stručnjake koji su u nekom području prepoznati kao ključni	25
1.5.5	Može li jedna osoba obavljati više funkcija ako naručitelj zahtjev za stručnjacima veže za funkcije, a ne za fizičke osobe	26
1.5.6	Minimalni broj stručnjaka – može li jedna osoba obavljati više od jedne funkcije, odnosno može li više osoba zajednički obavljati jednu funkciju u izvršenju ugovora	27
1.6	Uvjeti sposobnosti i ovlašteni voditelji građenja	29
1.6.1	Naručitelj ne može kao uvjet, odnosno minimalnu razinu tehničke i stručne sposobnosti, zahtijevati da ponuditelji raspoložu s najmanje jednim zaposlenim ovlaštenim voditeljem građenja	29
1.6.2	Mora li ovlašteni voditelj građenja biti zaposlen kod izvođača temeljem ugovora o radu	31
1.7	Iskustvo stručnjaka – reference za iste ili slične predmete nabave	32
1.7.1	Kod popisa ugovora kao dokaza tehničke i stručne sposobnosti potrebno je da se reference odnose na iste ili slične predmetu nabave, dok se navedeno ne traži za iskustvo stručnog osoblja	33
1.8	Načini dokazivanja stručnosti osoba koje će biti angažirane u izvršenju ugovora	35
1.8.1	Može li naručitelj za angažirane izvršitelje ponuditelja tražiti ovjeru od strane pravnog subjekta za kojeg su obavljani određeni poslovi (druge ugovorne strane iz određenog ugovora)	35
1.8.2	Odabrani ponuditelj za tehničke stručnjake koje ima na raspolaganju nije dostavio traženi certifikat/potvrdu u svrhu dokazivanja osposobljenosti za rad na siguran način s motornom pilom, te isti nije dokazao tehničku i stručnu sposobnost sukladno dokumentaciji o nabavi	36

1.9	Stručnjaci – aktivno korištenje određenog jezika u govoru i pismu	37
1.9.1	Traženje aktivnog korištenja određenog jezika u govoru i pismu kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti ne mora, ali može biti uvjet koji bi predstavljao povredu načela tržišnog natjecanja	38
1.9.2	Posebni zahtjevi vezani uz jezik stručnjaka nisu uvijek suprotni načelima iz članka 4. ZJN-a, ali moraju biti u vezi s predmetom nabave	41
1.9.3	Može li se smatrati minimalnom razinom sposobnosti traženje aktivnog korištenja engleskog jezika u govoru i pismu	42
1.10	Oslanjanje na sposobnost drugih subjekata i angažman stručnjaka	43
1.10.1	Je li zakonit uvjet sposobnosti ako naručitelj traži da gospodarski subjekt mora imati sklopljen ugovor o poslovnoj suradnji	44
1.11	Pregled i ocjena ponuda provodi se na temelju uvjeta i zahtjeva iz dokumentacije o nabavi	45
1.11.1	Nakon proteka roka za dostavu ponuda naručitelj nije ovlašten mijenjati odredbe dokumentacije o nabavi (obrazac životopisa)	45
1.11.2	Može li naručitelj tek u izmjeni dokumentacije o nabavi propisati odredbe o uvjetima sposobnosti	47
1.12	Provjera informacija navedenih u ESPD-u i primjena članka 262. ZJN-a	50
1.12.1	Temeljem članka 262. ZJN-a naručitelj može provjeriti informacije iz ESPD obrasca kod nadležnih tijela za vođenje službene evidencije tih podataka – to je naručiteljevo diskrecijsko pravo, a ne obveza	50
2	EUROPSKA JEDINSTVENA DOKUMENTACIJA O NABAVI (ESPD) – PRIMJENA U PRAKSI	53
2.1	Uvod	53
2.2	Što je ESPD?	54
2.3	Sadržaj standardnog obrasca ESPD-a	55
2.4	Dostava ESPD-a	57
2.5	Potpis ESPD-a	57
2.6	Provjera podataka iz ESPD-a	57
2.7	Internetsko spremište potvrda (e-Certis)	58
2.8	Primjeri iz prakse	59
2.8.1	Neispunjavanje pojedinih podataka u ESPD-u ne mora biti od utjecaja na zakonitost odluke	59
2.8.2	Zajednica ponuditelja je gospodarski subjekt koji kumulativno ispunjava tražene uvjete tehničke i stručne sposobnosti iz dokumentacije o nabavi	60
2.8.3	ESPD obrazac ne mora biti ovjeren (potpisan)	62
2.8.4	Neispunjavanje ESPD-a ne mora biti od utjecaja na valjanost ponude odabranog ponuditelja, ako je u ponudi dostavljen dokaz	63
2.8.5	Tražiti dostavu dokaza uz ponudu nije u skladu sa ZJN-om propisanom mogućnošću da navedeno gospodarski subjekt preliminarno dokaže putem ESPD-a	64
2.8.6	Dostavom u ponudi dokaza traženih u dokumentaciji o nabavi, ispunjena je svrha pregleda i ocjene ponuda te činjenica neispunjavanja ESPD-a u tim dijelovima nije od utjecaja na valjanost ponude	65
2.8.7	Naručitelj može pozivom na ovlaštenje iz članka 293. ZJN-a od ekonomski najpovoljnijeg ponuditelja tražiti dopunu ESPD obrasca	66
2.8.8	ESPD obrazac se popunjava sukladno onome što je propisano u dokumentaciji o nabavi	67
2.8.9	Okolnost da ZJN naručitelju dopušta izmijeniti redoslijed postupka pregleda i ocjene ponuda ne znači da naručitelj može zahtijevati u fazi izrade ponude, osim ESPD-a i dokumentaciju kojom se tvrdnje iz tog obrasca istovremeno potvrđuju drugim dokazima	69
2.8.10	Zaseban ESPD za svaku grupu (ili skupinu grupa s istim kriterijem za odabir) mora se dostaviti pod uvjetom da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta razlikuju od grupe do grupe	71

2.8.11	Pogreška u navođenju vrste nabave (roba, rad, usluga) u ESPD-a nije od utjecaja na valjanost ponude	72
2.8.12	Naručitelj ne može u fazi izrade ponude, osim ESPD obrasca, istodobno zahtijevati i drugu dokumentaciju povezanu s utvrđivanjem kriterija za odabir gospodarskog subjekta	73
2.8.13	Naručitelj, u ponovljenom postupku pregleda i ocjene ponuda, nije primijenio članak 293. ZJN-a te nije obrazložio razloge zbog kojih nije primijenio navedeni članak u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda	75
2.8.14	Neispunjavanje ESPD-a u dijelu koji se odnosi na oslanjanje na sposobnost drugih gospodarskih subjekata ne mora biti od utjecaja na valjanost ponude	77
2.8.15	Činjenica da ESPD obrazac u pojedinom dijelu nije ispunjen ne mora biti od utjecaja na valjanost ponude, osobito ako ponuditelj dokaže traženo dostavljanjem ažuriranih popratnih dokumenata	78
2.8.16	Kada odredbama dokumentacije o nabavi nije propisano da ESPD mora biti potpisan, ponuda obvezuje odabranog ponuditelja neovisno je li potpisan ili nije te naručitelj ne smije samo zbog tog razloga odbiti ponudu	80
2.8.17	Naručitelj može zahtijevati potpis ESPD obrasca te time ne krši važeće zakonske odredbe	81
2.8.18	Kada se iz ESPD-a ne može sa sigurnošću utvrditi da li odabrani ponuditelj samostalno ispunjava kriterije za odabir ili se pri tome oslanja na sposobnost drugog gospodarskog subjekta, naručitelj treba tražiti odabranog ponuditelja da otkloni utvrđenu pogrešku i nejasnoću	81
2.8.19	ESPD se dostavlja isključivo u elektroničkom obliku (elektroničke i papirnate verzije ESPD-a mogle su postojati istodobno najkasnije do 18. travnja 2018. godine)	83
2.8.20	Odredba članka 261. ZJN-a (isključivo elektronički oblik ESPD-a) stupila je na snagu 18. travnja 2018, pa se ne primjenjuje na postupke javne nabave započete prije tog datuma	84
2.8.21	Neispunjavanje ESPD-a u dijelu koji se odnosi na osobu/osobe ovlaštene za zastupanje gospodarskog subjekta za potrebe tog postupka javne nabave, ne mora predstavljati nedostatak koji bi utjecao na valjanost ponude	85
2.8.22	Kada naručitelj dokumentacijom o nabavi zahtijeva specifično iskustvo stručnjaka (određeno vremenom i sadržajem), ne može valjanom ocijeniti ponudu samo na temelju ESPD-a u kojem su navedena imena, ali ne i ostali uvjeti vezani uz traženo iskustvo	86
2.8.23	Odabrani ponuditelj je traženu izjavu dostavio u okviru ESPD obrasca	88
2.8.24	Uzimajući u obzir da je odabrani ponuditelj već u ponudi dostavio ESPD obrasce u traženim formatima, koji se sadržajno ne razlikuju od naknadno dostavljenog ESPD-a, nije došlo do postupanja suprotnog članku 293. ZJN-a	89
2.8.25	Samoinicijativnom izmjenom ESPD obrasca žalitelj nije postupio suprotno članku 280. stavku 8. ZJN-a	90
2.8.26	Odabrani ponuditelj i četvrtorangirani ponuditelj su u ESPD-u na pitanje „Je li gospodarski subjekt kriv za teški poslovni prekršaj?“ odgovorili s „NE“, ali činjenično stanje dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost postupka pregleda i ocjene	91
2.8.27	Razlika u podacima iz ESPD obrasca i ažuriranog popratnog dokumenta nije od utjecaja na valjanost ponude	94
2.8.28	Odabrana zajednica ponuditelja dostavljenim ažuriranim dokumentima potvrdila je navode iz ESPD obrasca	95
2.8.29	Žalitelj ne dokazuje da bi odabranog ponuditelja u konkretnom postupku javne nabave zastupale osobe različite od upisanih u sudski registar	96
2.8.30	Članak 293. ZJN-a ne propisuje da se institut pojašnjenja i upotpunjavanja ponude može koristiti samo jednom	97
2.8.31	Odabrana zajednica ponuditelja nije dokazala tehničku i stručnu sposobnost referencama koje je navela u ESPD obrascu, odnosno nije u trenutku podnošenja ponude ispunjavala kriterij tehničke i stručne sposobnosti	98

2.8.32	ESPD obrazac služi kao preliminarni dokaz u njemu navedenih podataka, dok ažurirani popratni dokumenti potvrđuju podatke navedene u ESPD obrascu	101
2.8.33	Odredbe u dokumentaciji o nabavi su nejasne vezano za popunjavanje ESPD obrasca	103
2.8.34	Dokumentacijom o nabavi nije bilo propisano da je naručilatelj dužan provjeriti osnove za isključenje vezane za kaznena djela (za podugovaratelja na kojeg se ne oslanja)	104
2.8.35	Tehnička i stručna sposobnost dokazuje se podacima navedenim u ESPD obrascu (kao preliminarnom dokazu) u trenutku predaje ponude	105
2.8.36	Odabrani ponuditelj nije se pridržavao uvjeta propisanih u dokumentaciji o nabavi pri ispunjavanju ESPD obrasca	106
2.8.37	Naručilatelj nije povrijedio načelo jednakog tretmana budući da se nedostatak u ESPD obrascu u ponudi odabranog ponuditelja mogao otkloniti primjenom instituta iz članka 293. ZJN-a	108
2.8.38	Odabrani ponuditelj u ponudi je dostavio dokaze, pa činjenica neispunjavanja ESPD-a u navedenom dijelu nije od utjecaja na valjanost ponude odabranog ponuditelja	109
2.9	ESPD – elektronički oblik	110
2.9.1	e-ESPD zahtjev na strani naručilatelja	111
2.9.2	e-ESPD odgovor na strani gospodarskih subjekata	117
3	DOKAZIVANJE POUZDANOSTI GOSPODARSKOG SUBJEKTA – tzv. SAMOKORIGIRANJE	123
3.1	Uvodno o osnovama za isključenje gospodarskog subjekta	123
3.2	Dokazivanje značajnih ili opetovanih nedostataka tijekom provedbe bitnih zahtjeva iz prethodnog ugovora o javnoj nabavi	125
3.3	Poduzimanje mjera kako bi ponuditelj dokazao svoju pouzdanost	128
3.3.1	Osnove za isključenje kod kojih je moguće samokorigiranje	128
3.3.2	Dokazivanje poduzetih mjera	129
3.4	Razdoblje isključenja gospodarskog subjekta kod kojeg su ostvarene osnove za isključenje	135
3.4.1	Što je „dotični događaj“ iz članka 254. ZJN-a	137
3.5	Zaključak	138
4	DOKAZIVANJE PRAVNOG INTERESA KOD ŽALBE NA DOKUMENTACIJU O NABAVI	139
4.1	Uvodne napomene	139
4.2	Dokazivanje pravnog interesa	140
4.3	Zaključak	144
5	SUSTAV JAVNE NABAVE U BOSNI HERCEGOVINI	145
5.1	Uvod	145
5.2	Pravni okvir sustava javne nabave BiH	145
5.3	Institucije u sustavu javne nabave	146
5.4	Statistika rada URŽ-a u Bosni i Hercegovini	148
5.5	Praksa Ureda za razmatranje žalbi – usvojene žalbe	149
5.6	Praksa Ureda za razmatranje žalbi – odbijene žalbe	151
5.7	Zaključak	152

SAVJETODAVNE USLUGE

NARUČITELJIMA nudimo usluge vezane za:

- pregled i/ili pripremu dokumentacije o nabavi;
- pripremu i provedbu postupaka javne nabave;
- postupak pravne zaštite;
- izradu strateških i provedbenih dokumenata;
- izradu internih akata i uputa iz područja javne nabave;
- uspostavu novih organizacijskih modela kako bi unaprijedili realizaciju postavljenih ciljeva.

PONUĐITELJIMA nudimo usluge vezane za:

- pregled i/ili pripremu ponuda u postupcima javne nabave;
- postupak pravne zaštite;
- izradu internih akata i uputa;
- uspostavu novih organizacijskih modela kako bi unaprijedili realizaciju postavljenih ciljeva.

Temporis savjetovanje d.o.o. specijaliziran je za savjetovanje o svim aspektima javne nabave. Obratite nam se s povjerenjem, tu smo za Vas ako želite praktično znanje i konkretne odgovore za stvarne poslovne situacije!

Više informacija dostupno je na

www.temporis.hr